

Sakstype: Diskusjonssak
Saksnr. ... D-sak 5
Møte nr.: 2-09
Møtedato: 12.03.-09
Notatdato
A-saksnr.: .../
Saksbehandler: kristinf

NOTAT

TIL

UNIVERSITETETS STUDIEKOMITE

Elever i videregående opplæring og undervisning på universitets- og høgsolenivå

Nasjonale myndigheter har i forbindelse med Kunnskapsløftet ønsket å legge til rette for tilpasset opplæring i form av mer krevende faglige utfordringer for spesielt talentfulle elever. I stortingsmelding nr 30/ 2003- 2004 (Kultur for læring), s. 77, heter det seg b.l.a. at "en ordning der elever i videregående opplæring får anledning til å følge undervisning og eventuelt gå opp til eksamen på universitets- eller høgsolenivå, kan være et godt virkemiddel".

Universitetet i Oslo har fått konkrete henvendelser fra videregående skoler lokalt som ønsker å gi et tilbud til sine elever. Fra 2004 har UiO allerede gitt enkeltelever anledning til å følge undervisning, samt gå opp til eksamen i matematikk og engelsk. UiO skrev juli 2008 til Kunnskapsdepartementet for å avklare nærmere rammene og systemet rundt en slik ordning.

KD skriver i brev av 21.07.08, at "Elever i videregående opplæring har ikke *rett* til å ta eksamen i høyere utdanning, ettersom dette krever generell studiekompetanse. (...) Høyere utdanningsinstitusjoner og videregående skoler kan samarbeide om å tilrettelegge opplegg slik at elever i videregående skole kan følge undervisning og gå opp til eksamen i utvalgte emner innenfor høyere utdanning".

Elevene vil kunne få studiepoeng for de avlagte eksamener når de har oppfylt opptakskravene (jfr UH-lovens § 3-6). Dette betyr at elevene eventuelt kan samle opp emner som senere kan inngå i en grad. Vedrørende finansiering av tilbudet, så gir studiepoengene uttelling i finansieringssystemet på ordinær måte. Det er for øvrig mulig å avtale med den samarbeidende skolen /skoleeieren at den skal betale for merkostnader som oppstår ved tilrettelegging av undervisningsopplegget, jf uhl § 3-10.

Oslo kommune ved Utdanningsetaten har vært i kontakt med UiO med tanke på å utvikle et nærmere samarbeid, og det ble avholdt et møte mellom Studieavdelingen og representanter fra Utdanningsetaten 11.02.

I følge Utdanningsetaten er det et godt potensiale for ordningen i de videregående skolene i Oslo, da spesielt i de store sentrumsskolene. Mange av elevene her har faglige forutsetninger for å ta emner på universitetsnivå. Det ønskes en pilotordning i første omgang, hvor sentrumsskolene i Oslo kan inngå sammen med Nordstrand videregående skole, som allerede har et samarbeid med UiO.

For UiO vil et samarbeid av denne typen potensielt kunne gi positive rekrutteringseffekter, i tillegg til å være et bidrag i samfunnskontaktarbeidet.

I samarbeidet som UiO har med skoler i dag, har fagmiljøene valgt to ulike modeller for organiseringen av undervisningen. Elevene som følger emne i engelsk ved HF-fakultetet følger ordinær undervisning sammen med UiOs studenter. Ved MN-fakultetet ønsker man at undervisningen i matematikkemner skal foregå i den videregående skolen, av den lokale lærer, med samarbeid med fagmiljøet ved UiO. Begge ordningene innebærer at elevene avlegger eksamen ved UiO. MN-ordningen stiller større kompetansekrav til læreren i videregående skole. Her vil UiOs etter- og videreutdanningskurs kunne være aktuelle dersom lærerne ønsker oppdatering av fagkunnskaper. HF-ordningen er kapasitetsavhengig, og det er en utfordring å tilby plass på emner i engelsk som har et stort press fra UiOs egne studenter.

Hittil har det vært direkte kontakt mellom de videregående skolene og fagmiljøene ved UiO. Utdanningsetaten ser for seg at kontakten fremover bør koordineres, for å sikre likebehandling av elevene i de videregående skolene. Utdanningsetaten og Studiedirektøren er enige om at det må stilles tydelige, gode faglige krav til de elevene som ønsker å ta emner ved UiO, for eksempel karakterkrav. De faglige kravene skal også gjøre det lett å vurdere hvilke elever som kan gis adgang.

Studiedirektøren ønsker å nedsette en arbeidsgruppe som skal se nærmere på

- hvilke emner som skal inngå i ordningen,
- kapasitet på emner ved UiO
- hvilke faglige krav som skal stilles til elevene,
- eventuelle behov for finansiering utover inntekter fra avlagte studiepoeng,
- rutiner for kontraktsinngåelse,
- kontaktpunkter og
- kvalitetssikring av lærere i videregående skole.

Det er ønskelig at ordningen er på plass fra høstsemesteret 2009.

Tema til diskusjon

Studiedirektøren ber om innledende synspunkter fra studiekomiteen på følgende:

- Hvor viktig er det for fakultetene å få i stand en ordning for å gi mulighet for at særlig dyktige elever fra videregående skole kan ta emner ved UiO? Hvor aktuell oppleves problemstillingen?
- Hvilke emner har kapasitet, og kan være aktuelle å inkludere i ordningen?

Monica Bakken
Studiedirektør e.f.

Kristin Fossum Stene
Seksjonssjef